

Outstanding representative of Azerbaijani sculpture - Omer Eldarov

Sevil Bayram qızı Əliyeva

Teacher of the subject combination commission "Art and physical education" of the Azerbaijan State Pedagogical College under the Azerbaijan State Pedagogical University

Abstract. The outstanding sculptor Omar Eldarov, who has his own rich inner world, is a genius who created unforgettable images.

The first signs of the emergence of this style appeared at the end of the 19th century. Architects gave up stone and wood and succeeded in creating large-scale buildings thanks to the use of glass, iron and concrete constructions. Will and elegance, improvisation and perfection, depth and the ability to feel are the main things that accompany Omar Eldarov's creativity. The influence of his creativity on the artistic environment of our country cannot be underestimated. The harmony of the inner content and form in the sculptor's works prompts a person to think involuntarily.

The sculptures created by Omar Eldarov always attract attention with their dynamism. The courage, optimism and moral responsibility inherent in his character are embodied in the artist's work, especially in the artistic expression of images.

Keywords: Omar Eldarov, sculpture, image, material, historical personality

Ömər Həsən oğlu Eldarov 21 dekabr 1927 -ci ildə Dağıstan Muxtar Respublikasının Dərbənd şəhərində anadan olmuşdur. Azərbaycan Rəssamlıq Məktəbinin heykəltaraşlıq bölməsini bitirmişdir. Ömər Eldarov peşə təhsilini artırmaq məqsədilə Peterburqdakı İ.Repin adına Rəngkarlıq, Heykəltaraşlıq və Memarlıq İnstitutunun Heykəltaraşlıq fakültəsində təhsilini davam etdirib.

Öz zəngin daxili aləmi olan görkəmli heykəltaraş Ömər Eldarov unudulmaz obrazlar yaratmış dahi şəxsiyyətdir .

Bu üslubun yaranmasının ilkin şərtləri 19-cu əsrin sonlarında özünü göstərdi. Memarlar daş və ağacdan imtina edərək şüşə, dəmir- beton konstruksiyalardan istifadə sayəsində irihəcimli tikililəryaratmağa nail oldular. İradə və zəriflik, improvizasiya və kamillik , dərinlik və duymaq bacarığı Ömər Eldarov yaradıcılığını müşayiət edən başlıca xüsusiyyətlərdir. Onun yaradıcılığının ölkəmizin bədii mühitinə təsirini qiymətləndirməmək olmaz. Heykəltaraşın əsərlərində daxili məzmunla formanın harmoniyası insanı qeyri- ixtiyari düşündürməyə sövq edir.

Ömər Eldarovun yaratdığı heykəllər öz dinamikliyi ilə daim diqqəti cəlb edir. Onun xarakterinə xas olan cəsurluq, nikbinlik və mənəvi məsuliyyət sənətkarın yaradıcılığında ,xüsusən obrazların bədii ifadəsinə təcəssüm olunur.

Ömər Eldarov şairə Natəvan şəxsiyyətinə bir neçə dəfə müraciət etmişdir. Zəngin geyinmiş ,ampir üslubunda olan kreslodə oturmış zadəgan qadının tunc heykəli harmoniyanın və incə zövqün ən yüksək təzahürünün nümunəsi kimi bu gün də paytaxtımızın mərkəzi meydanını bəzəyir.

İnsanların həyatındakı romantikaya və dinamikaya meyil, qəhrəmanların daxili vəziyyəti, onların qəhrəmanlıq mübarizəsindən doğan duyğuları - bütün bunlar müəllif düşüncəsinin dərinliyini, onun humanist istiqamətini xarakterizə edən cəhətlərdir.

Ustad lirik və vətənpərvərlik ruhunda olan obrazların bədii həllində etik prinsipləri önə çəkir. Bu, Hüseyn Cavidə həsr olunmuş heykəltaraşlıq ansamblında qabarıq hiss olunur. Cavidin pyeslərinin ideyasını ön plana çəkən Ömər Eldarov heykəldə dramaturqun əyilməz ruhunu təcəssüm etmişdir. Heykəltaraş şairi yüksək mənəvi, yaradıcı düşüncələrə daldığı anda təsvir etmişdir. Əsərin memarlıq - kompozisiya həlli bu güclü, mürəkkəb və yaradıcı ehtirashı şəxsiyyətin obrazını açmağa yönəlmişdir.

Lirik, mövzusu onun bütün yaradıcılığını müşayiət edir. Portretlər, büstlər, heykəllər -- hər birinin psixoloji təsiri çox güclüdür.

Ömər Eldarov böyük rəssam Səttar Bəhlulzadənin portretinə də fəlsəfi - romantik yanaşmışdır. Bu obraz dahinin yaradıcı ruhunun təcəssümüdür. Bakının Əmircan qəsəbəsində qoyulan S. Bəhlulzadənin qəbirüstü heykəlinə məkan kompozisiya dinamika obrazı bir - birini çox gözəl tamamlayır.

Ömər Eldarov tarixdə iz qoyan möhtəşəm mədəniyyət nümunələri yaradıb. Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru vəzifəsində fəaliyyət göstərmiş.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1. Əliyev Z. "Çağdaş heykəltəraşlığımızın lideri". Mədəniyyət 2009. s 4
2. Qacar G. "Ömər Eldarov". Bakı 2013. 96 s